

De Ster van Bethlehem

Wat zagen de Wijzen?

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Samenstelling en bewerking/uitbreiding door M.V. Update 20-10-2022

Mattheüs 2:1-12

¹ Toen nu Jezus geboren was in Bethlehem, in Judea, in de dagen van koning Herodes, zie, wijzen uit het oosten kwamen in Jeruzalem aan, ² en zeiden: Waar is de Koning van de Joden die geboren is? Want wij hebben Zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden. ³ Toen koning Herodes dit hoorde, raakte hij in verwarring en heel Jeruzalem met hem. ⁴ En nadat hij alle overpriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen had laten komen, wilde hij van hen weten waar de Christus geboren zou worden. ⁵ Zij zeiden tegen hem: In Bethlehem, in Judea, want zo staat het geschreven door de profeet: ⁶ En u, Bethlehem, land van Juda, bent bevestigd niet de minste onder de vorsten van Juda, want uit u zal de Leidsman voortkomen Die Mijn volk Israël weiden zal. ⁷ Toen riep Herodes de wijzen onopgemerkt bij zich en vroeg hun nauwkeurig naar de tijd dat de ster verschenen was; ⁸ en hij stuurde hen naar Bethlehem en zei: Ga erheen en doe nauwkeurig onderzoek naar dat Kind, en als u Het gevonden hebt, bericht het mij, zodat ook ik kom om Het te aanbidden. ⁹ En nadat zij de koning aangehoord hadden, gingen zij op weg. En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging hun voor, totdat hij boven de plaats kwam te staan waar het Kind was. ¹⁰ Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde. ¹¹ En toen zij in het huis kwamen, vonden zij het Kind met Maria, Zijn moeder, en zij vielen neer en aanbadten Het. Zij openden hun schatkisten en brachten Hem geschenken: goud en wierook en mirre. ¹² En nadat zij door een aanwijzing van God in een droom gewaarschuwd waren om niet terug te keren naar Herodes, keerden zij langs een andere weg terug naar hun land. (HSV)

De Ster van Bethlehem is een icoon geworden van het zogenaamde kerstmis of kerstfeest:

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Oorsprong-Kerstmis.pdf> (volg de link voor de ware oorsprong van kerstmis).

Traditioneel wordt die ster op een kerstboom gezet, ofwel bovenop het bijbehorende kerststalletje : <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/geborenInEenStal.pdf> (volg de link om te weten of Jezus al dan niet in een stal werd geboren).

Deze ster was een licht dat de oosterse geleerden (Grieks: *magi* – magiërs; meervoud) volgden. Zij kwamen van uit een gebied ten oosten van Israël (misschien wel van zover als Babylonië) naar de plaats waar Jezus leefde in Bethlehem. Hun aantal is niet bekend: men kan daarom niet spreken van *drie* wijzen, maar van een *aantal* wijzen.

Veel astronomen hebben getracht een natuurlijke verklaring te geven voor deze ster. Sommigen zeggen dat de ster een conjunctie (samenstand) was van astronomische lichamen, of een supernova, of een komeet, enz. Hierover nu meer:

Naturalistische verklaring

Onder andere de volgende gebeurtenissen die de wijzen uit het oosten deden geloven dat de Koning der Koningen in Judea moest geboren worden, werden voorgesteld:

- In augustus 3 v.C. ging Jupiter¹ in conjunctie met Venus. Dit kan de magi hebben doen uitkijken naar verdere tekenen.

---

¹ Jupiter, een samentrekking uit een vorm van deus (god) + pater (vader). In de Rom. Mythologie de opperste der goden. (Van Dale).

- In september 3 v.C., ging Jupiter (de Koning van de planeten), door een drievoudige conjunctie met Regulus² (de Koning van de sterren). De magi hebben daaruit misschien afgeleid dat dit de “Koning der Koningen” symboliseerde.
- Deze drievoudige conjunctie verscheen in het sterrenbeeld Leo (Leeuw). De magi hebben daaruit misschien afgeleid dat dit de “Leeuw van Juda” symboliseerde.
- Nadat Jupiter haar drievoudige conjunctie beëindigde, ging ze verder op haar pad door het sterrenveld tot ze in conjunctie kwam met Venus in de westerse hemel. In conjunctie leken de twee lichamen één extreem heldere ster. Omdat deze conjunctie in de westerse hemel plaatsvond, kan dit de magi ertoe gebracht hebben dat zij naar het westen reisden.
- Op 25 december van 2 v.C. kwam Jupiter in retrograad³, en bereikte een volle stop in haar reis langs de vaste sterren. Toen de magi dit zagen vanuit Jeruzalem, zouden zij dit stoppen gezien hebben boven Bethlehem.

Dat deze gebeurtenissen niets te maken hebben met de ster (“Zijn ster”, Matt. 2:2) die de wijzen in het oosten hadden gezien, en de ster die zij naderhand terug zouden zien op weg naar Bethlehem, zal verderop blijken.

Bovennatuurlijke oorzaak

Het alternatief op zo’n naturalistische verklaring is te geloven dat God iets bovennatuurlijks deed.

Nadat Jezus was geboren in Bethlehem in Judea, in de tijd van koning Herodes de Grote (zie <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/NT-regeerders.pdf>), kwamen een aantal wijzen uit het oosten naar Jeruzalem.

Zij kwamen 1. uit het oosten, en 2. daar hebben zij de ster van de Messias gezien (Mattheüs 2:1-2).

En toen zij in Jeruzalem kwamen vroegen zij: “Waar is de Koning van de Joden die geboren is? Want wij hebben Zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden” (Mattheüs 2:2).

Uit die vraagstelling kunnen we opmaken dat deze wijzen geen toegang tot de Schriften hadden, óf dat ze die niet begrepen, want zij wisten niet dat Hij in Bethlehem moest geboren worden. Ook moeten we het niet vanzelfsprekend achten dat die ster de wijzen vanuit het oosten continu heeft geleid, want ze kwamen aan in Jeruzalem, maar daar moesten zij eigenlijk niet zijn, wel in Bethlehem. Pas in vers 9 zien we dat zij “de ster die zij in het oosten gezien hadden” opnieuw zagen verschijnen, toen zij op weg gingen van Jeruzalem naar Bethlehem, en die “ging hun voor” om zo de weg te wijzen en naderhand een nauwkeurige plaatsbepaling te geven van het huis waar het kind zich bevond. Dat zij die ster toen “opnieuw” zagen, blijkt uit vers 10: “Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde”: zij waren blij die ster terug te zien. Er is dus een onderbreking geweest in de zichtbaarheid van de ster.

Toen koning Herodes hoorde van de wijzen en van hun vraagstelling “Waar is de Koning van de Joden die geboren is?” (Mattheüs 2:2), raakte hij in grote verwarring en heel Jeruzalem met hem. Toen hij dan alle overpriesters en schriftgeleerden van het volk had bijeengeroepen, vroeg hij hen waar de Christus zou geboren worden. “In Bethlehem, in Judea” antwoordden zij, “want zo staat het geschreven door de profeet: En u, Bethlehem, land van Juda, bent beslist niet de minste onder de vorsten van Juda, want uit u zal de Leidsman voortkomen Die Mijn volk Israël weiden zal” (Mattheüs 2:5-6).

Toen riep Herodes de oosterse wijzen in het geheim bij zich en vroeg hun nauwkeurig naar de tijd dat de ster verschenen was. Hij stuurde hen dan naar Bethlehem en zei: “Ga erheen en doe nauw-

² Regulus (*alpha Leonis*) is de helderste ster in het sterrenbeeld Leeuw (*Leo*). (Wiki).

³ Retrograad: Een hemellichaam is retrograad als het zich in tegengestelde richting beweegt ten opzichte van de meerderheid van de naburige hemellichamen. In ons zonnestelsel bewegen alle planeten en de meeste manen zich in dezelfde richting, en de meeste planeten en manen draaien ook in dezelfde richting om hun as. Hemellichamen die zich andersom bewegen, zijn retrograad. Het betreft hier bijna altijd kleine, ingevangen rotsblokjes. (Wiki).

keurig onderzoek naar dat Kind, en als u Het gevonden hebt, bericht het mij, zodat ook ik kom om Het te aanbidden”.

Nadat zij de koning gehoord hadden, gingen zij op weg. Dezelfde ster die zij in het oosten hadden gezien verscheen hen nu opnieuw, en ze gingen hen voor, tot ze precies stopte op de plaats waar het kind was. “Toen zij de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde. ¹¹ En toen zij in het huis kwamen, vonden zij het Kind met Maria, Zijn moeder, en zij vielen neer en aanbaden Het. Zij openden hun schatkisten en brachten Hem geschenken: goud en wierook en mirre. ¹² En nadat zij door een aanwijzing van God in een droom gewaarschuwd waren om niet terug te keren naar Herodes, keerden zij langs een andere weg terug naar hun land” (Mattheüs 2:10-12).

De ster ging hen voor

Mattheüs 2:9 zegt: “En nadat zij de koning aangehoord hadden, gingen zij op weg. En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, **ging hun voor**, totdat hij **boven de plaats kwam te staan** waar het Kind was”.

De Schrift maakt duidelijk dat de ster de wijzen voorging. Dit impliceert beweging en voortdurende activiteit in het leiden van hen. Om hen actief te leiden moest de ster van richting veranderen terwijl ze niet erg ver van de grond bewoog, want zij volgden de heuvelige weg van Judea naar Bethlehem. De ster moest hen continu leiden naar Bethlehem.

Geen astronomisch object of planetengroep kon hen “voorgaan”, zoals de Schrift zegt. Astronomische objecten kunnen niet van richting veranderen en interfereren met menselijke bewegingen op de grond. Astronomische objecten volgen hetzelfde pad als de sterren, die opgaan in het oosten en neergaan in het westen, conform de draairichting van de aarde.

Astronomische objecten wijzen niet uren- of dagen in dezelfde richting; ze rijzen, komen op tot een maximumhoogte, en gaan dan weer onder. Het enige astronomische object dat stil kan blijven staan aan de hemel is de Poolster. Maar Bethlehem ligt niet ten noorden maar ten zuiden van Jeruzalem, en de wijze mannen waren zeker niet zo dwaas dat ze de Poolster zouden volgen.

Vermits de Schrift zegt dat de ster hen voorging “totdat hij boven de plaats kwam te staan waar het Kind was”, en geen enkel astronomisch object hen voor kón gaan, zijn we daarom gedwongen ofwel de bovennatuurlijke verklaring aan te nemen, ofwel de Schrift rebels te verdraaien totdat het verslag past in een naturalistisch model.

Herodes' adviseurs keken mee

We weten uit Mattheüs 2:3-4 dat Herodes de overpriesters en schriftgeleerden had bijeengeroepen, de geleerdste mannen van zijn koninkrijk, en dat hij hen ondervroeg over de geboorte; en dat Herodes en ook heel Jeruzalem in grote verwarring was geraakt (vers 3).

Nu, die wijze mannen van Jeruzalem hadden ook ogen om te zien als er een ster zou staan of verschijnen (vers 9). Als die ster aan de sterrenhemel gezien kon worden, zouden zij die zeker ook gevolgd zijn naar Bethlehem, en ze zouden het gevonden kind naar Jeruzalem gebracht hebben en Herodes zou het waarschijnlijk gedood hebben. Maar de ster werd niet gezien door de dienaren van

Herodes, en zij konden de ster dan ook niet volgen. Enkel die wijzen uit het oosten zagen die ster, maar de ongelovige dienaren van Herodes zagen ze niet, ook al hadden zij ogen om te zien. Dit illustreert de *bovennatuurlijke* essentie van de Ster van Bethlehem.

De ster stond boven de plaats waar het Kind was

Plots was er een verandering in de beweging van de ster. In vers 9 lezen we dat de ster “boven de plaats kwam te staan waar het Kind was”. De beschrijving is die van een duidelijke verandering: van het leiden en vóór hen gaan om de weg te leiden, tot een stilstand om te bevestigen dat de verblijfplaats van het kind was gevonden.

Een astronomisch object kan niet een bepaald punt op aarde, in casu een bepaald huis in Bethlehem, aanwijzen door er boven te gaan staan.

De ster moest vrij kort bij de grond staan

Om één bepaald huis binnen een dorp aan te wijzen, door erboven te staan zoals de Schrift zegt, zou de ster niet in de achtergrond van de sterrenhemel kunnen staan maar moest ze daarvan erg duidelijk onderscheiden kunnen worden qua positie. Ze zou binnen onze atmosfeer moeten staan en relatief kort bij de grond, misschien slechts zo'n vijftig of honderd meter erboven. Dit vereist een echt wonder, zoals de vuurzuil die de Israëlieten leidde in de woestijn. Het is ook mogelijk dat de ster met een lichtstaart het huis aanwees of dat de ster een lichtvlek wierp op het huis. In elk geval moest die ster binnen onze atmosfeer staan om aan te kunnen wijzen waar het kind verbleef.

Ook de oude statenvertalers wisten al dat het om een specifiek wonder ging. Kanttekening 11 bij Mattheüs 2:9 zegt over de ster die de wijzen voorging: “Ging hun voor -- Hieruit blijkt dat zij geen gewone ster des hemels geweest is, maar een bijzonder geschapen licht, gelijk de vuurkolom was, die de kinderen Israëls door de woestijn leidde”.

Wat zagen de wijzen? Conclusie

De oosterse wijzen zagen een lichtbaken in het oosten en later hetzelfde lichtbaken in het westen, dat hen naar de verblijfplaats leidde van het Kind in Bethlehem. Dat was een fenomenaal goddelijk wonder. Geen astrologie kwam daarbij te pas, en geen “het staat in de sterren geschreven” filosofie! Velen hebben foutief gedacht dat de sterren boodschappen bevatten voor de mensen. Sommigen leren zelfs dat het Evangelie in de sterren staat geschreven. Lees hierover in de volgende artikels:

- Het Evangelie in de Sterren? <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Evangelie-Sterren.pdf>
- Besturen de Sterren onze Levens? <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/astrologie.pdf>

Het is dus bijzonder nodig dat we ons kort en nauwkeurig bij de Schrift houden, en deze te lezen zonder enig vooroordeel, hoe diep dat ook zit!

Lees ook:

- o “Werd Jezus geboren in een stal?": <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/geborenInEenStal.pdf>
- o Over feestdagen, zoals Kerstmis: <http://www.verhoevenmarc.be/feestdagen.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm